

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr B. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr K. Fernhout, Vredland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Lanan, Assen; Dr C. Lindaboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr E. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentieën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

(INHOUD) Coué en de Ethiek, III. — Uit de Schrift: Op den wegen doen klimmen. (1 Kon. 21:33b). — Kerkelijk Leven: De uitbreiding van de Vrije Universiteit. Een nieuw linkje in zee. — Literatuur en Kunst: Drie nieuwe uitgaven. — Opvoeding en Onderwijs: De jeugd in de school. — Zending en Evangelisatie: Evangelisatie door het lied. — Uit de Buitenl. Kerken: Gen. Synode van de Gerst. Kerken. Gen. Synode van de Presbyteriaanse Kerk in Amerika. De Princeton kwestie. De „Christengemeenschap“. I. — Perschoon. — Kerknieuws.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur: DUITSCHE KAMPWEG 10, WOLFHEZEN.

COUÉ EN DE ETHIEK. III.

Veel verwachtte Coué ook van zijn methode voor de opvoeding.

In men zou haast kunnen spreken van een Coué'sche paedagogiek.

Tal van wenken, welke Coué op dit gebied geeft, hebben met zijn stelsel niets te maken.

Die gaan we dan ook ongemerkt voorbij.

Wij willen alleen die naar voren halen, welke met zijn principe rechtstreeksch verband houden.

De moeder, overtuigde Couéïste, moet de kinderen al vroeg de algemeene formule inprenten. „Zoodra de kinderen kunnen spreken, moeten zij 's ochtends en 's avonds twintigmaal de gebruikelijke formule opzeggen, die hun een lichamelijke en morele gezondheid zal verzekeren.

Maar dat is nog niet genoeg.

Zoodra het kind maar iets begrijpt, al kan het nog niet spreken, moet nog op een andere wijze op het onbewuste bij hem worden ingewerkt. De ouders moeten wachten tot het kind is ingeslapen. Een hunker treedt behoedzaam de kamer binnen, gaat op ongeveer een M. afstands van zijn bed staan en herhaalt vijftien of twintig keer fluislend al wat hij van hem wenst te verkrijgen: wat betreft de gezondheid, den slaap, het werk, zijn ijver, zijn gedrag, enz.; dan trekt hij zich terug zoodra hij gekomen is, zorg dragende het kind niet te wekken.

Deze uiterst eenvoudige methode geeft de beste resultaten en het is gemakkelijk te begrijpen waarom. Als het kind slaapt, rusten zijn lichaam en zijn bewuste zelf, zij zijn als het ware in het niet verzonken; maar zijn onbewuste zelf waakt; tot dit laatste dus wendt men zich en daar het de dingen gemakkelijk aanneemt, aanvaardt het wat men het mededeelt, zonder tegenspraak en langzamerhand gaat het kind van zichzelf maken wat zijn ouders wenschen.

Ook in het dagelijksch leven behoort heel de opvoeding daarmee in overeenstemming te zijn. Men moet hieraan getrouw blijven: het gaat elken dag beter en beter, ook al is het niet waar. Coué zegt zelf: „Wanneer een kind lui is en zijn huiswerk altijd slecht maakt, moet men hem elken dag, ook als het niet waar is, zeggen: „O, vandaag heb je het beter dan gewoonlijk gemaakt, goed zoo, kleintje“. Het kind zal, geleid door dit pluimpje waaraan hij niet gewoon is, den volgenden keer zeker beter werken en langzamerhand zal hij, dank zij met onderscheiding gegeven aanmoedigen, in werkelijkheid goed gaan werken.

Tot elken prijs vermijde men, in het bijzijn van kinderen, te spreken over ziekten, want dat zou deze kunnen veroorzaken. Integendeel leere men hun dat de gezondheid de normale toestand van den mensch is en dat ziekte een afwijking is, een soort verval dat men kan ontgaan door op eenvoudige, geregelde wijze te leven.

En niet alleen de ouders, maar ook de school moet op Couéïstische leest geschoeid zijn. Coué geeft den leeraren het volgende advies. Na de leerlingen „verzocht te hebben de oogen te sluiten, zouden ze moeten zeggen: „Kinderen, ik verwacht van u, dat ge altijd beleefd en vriendelijk jegens iedereen zult zijn en gehoorzaam aan uw ouders en meesters, en dat wanneer dezen u een bevel geven of een aanmerking maken, ge altijd rekening zult houden met het gegeven bevel of de gemaakte aanmerking zonder u er over te ergeren. Vroeger dacht ge, dat, als men een aanmerking op u maakte, het was om u te hinderen; nu begrijpt ge zeer goed, dat het alleen in uw belang is, dat men u terechtwijst; diensengevolge, verre van hoos te worden op dengene, die de aanmerking maakt, zult ge hem integendeel dankbaar zijn.

Verder zult ge van uw werk houden, wat het ook zij; daar dit echter op het oogenblik voor u bestaat in studie, zult ge van alle dingen houden, die ge moet bestudeeren, vooral die waarvan ge vroeger niet hieldt. Als ge dus in de klas zijt en de leeraar u les geeft, zult ge uitsluitend en alleen uw aandacht richten op wat hij zeggen zal, zonder u te bekommeren over de dwaasheden, welke uw kameraden zullen uithalen of zeggen en vooral zonder ze zelf uit te halen of te zeggen. Onder deze omstandigheden, beste kinderen, zult gij, daar ge intelligent zijt en dat zijt ge, gemakkelijk alles begrijpen en het ook onthouden: de dingen, die ge hebt geleerd, zullen in een vakje van uw geheugen worden opgehouden, waar zij tot uw beschikking zullen blijven en waaruit gij ze, zoo nodig, te voorschijn kunt roepen.

Evenzoo zult ge, als gij alleen werkt, uw les leert of uw huiswerk maakt, wederom uitsluitend en alleen uw aandacht vestigen op het werk, waarmee ge bezig zijt en gij zult altijd goede cijfers krijgen voor uw lessen en uw huiswerk.

Brooks, dien wij reeds noemden, voegt er nog aan toe: „bij jongens schijnt het beter, dat de vader, tegen dat zij zeven of acht jaar oud zijn, de moeder vervangt als suggestor, terwijl de moeder natuurlijk de taak blijft vervullen voor haar meisjes“.

Maar bij de individuele opvoeding blijft het niet. Coué gaf aan zijn methode een nog verdere strekking.

Hij wilde die ook toepassen op de maatschappij en in de allereerste plaats op de misdadigers.

„De toepassing der autosuggestie op het gebied der moraal“, zegt Brooks, „is zoo aanmoedigend geweest, dat Coué tracht zich toegang te verschaffen tot de Fransche Staatsverbeterhuizen. Tot dusver is de officiële tegenzin tegen hervormingen een hinderpaal gebleken, doch er bestaat gegronde hoop, dat in de naaste toekomst de aanwending dezer methode voor de behandeling van misdadigers aanzienlijk zal worden uitgebreid“.

„Wat zou“, zoo vraagt hij verder, „de houding jegens onze maatschappelijke en internationale vraagstukken zijn van een geslacht, dat van de jeugd af was opgevoed met de kennis en de beoefening van de autosuggestie?“

En hij hangt dit toekomstbeeld op: „Wellicht kan men evenwel de grootste hervorming verwachten in onze behandeling van misdadigers. De daden waarvoor hij gevangen is gezet, komen uit niets anders voort dan uit kronkelingen en knoopen in

de draden van de gedachten, welke in het Onbewuste leven. Dit is de meening van kuappe autoriteiten. Maar autosuggestie voert ons een groeten stap verder en toont aan hoe deze wanklanken in het karakter kunnen worden opgelost. Waar het Coué gelukt is, morele gezondheid terug te geven aan een jongeling met moorddadige neigingen, zou dezelfde methode niet slagen bij velen der uitgeworpenen, die onze gevangenissen vullen? Ten minste zouden de jongere misdadigers er gevoelig voor moeten zijn. Doch het denkbeeld, dat aan deze houding ten grondslag ligt, brengt een hervorming met zich van onze strafprocedure. Het beteekent niets minder dan dat mislaad een ziekte is en als zoodanig dient te worden behandeld; dat het denkbeeld van straf moet plaats maken voor dat van genezing; de houding van wraakzucht voor die van medelijden. Zoo komen wij nader tot de idealen van het Nieuwe Testament en in werkelijkheid moet de autosuggestie, als een kracht die ten goede werkt, ten nauwste den godsdienst raken“.

Hier maakt Brooks een punt aan, dat Coué zorgvuldig vermijdt, n.l. den godsdienst.

Men krijgt van hem den indruk, dat hij zich niet den godsdienst niet bemoeit.

Typisch is in deze het vraaggesprek tusschen Coué en een „godsdienstige dame“.

Dame. — „Uit godsdienstig oogpunt beschouwd, vind ik het onwaardig van den Eeuwige om onze gehoorzaamheid aan Zijn wil afhankelijk te stellen van wat U noemt een kunstje of een mechanische werking: de bewuste autosuggestie.“

Coué. — „Of men wil of niet, onze verbeelding overheerscht altijd onzen wil, wanneer ze met hem in strijd is. Wij leiden haar in de goede banen, die ons verstand ons aanwijst, als wij bewust gebruik maken van de mechanische werking, welke wij onbewust aanwenden om dikwijls op den verkeerden weg te komen.“

En de vraagster zeide peinzend bij zichzelf: „Ja, het is toch zoo, dat op dit verheven gebied de bewuste autosuggestie het vermogen heeft ons te bevrijden van de hinderpalen door onszelfen geschapen, maar die een sluier tusschen God en ons kunnen plaatsen, zooda het gortlijn voor een raam de zon kan verhinderen in een kamer door te dingen“.

Onder zijn volgelingen bejvert Brooks zich echter om aan het Couéïsme een godsdienstigen tint te geven.

Hij kiest tot motto van zijn boek de woorden van 1 Kor. 2:11: „Want wie weet wat in den mensch is, dan de geest des menschen, die in hem is“.

Hij waarschuwt er tegen de autosuggestie te verwarren of op één lijn te stellen met de „Christian Science“. Neen, zoo protesteert hij: „De autosuggestie is niet een pseudo-godsdienst zooda Christian Science“.

De methode-Coué is volgens hem niet anders dan toepassing van een Nieuw-Testamentisch beginsel. „Autosuggestie slaagt door strijd te vermijden. Ze verwerft meesterschap over de Verbeelding door de Verbeelding, vervangt slechte gedachten door goede gedachten en brengt letterlijk op wetenschappelijk gebied het beginsel in toepassing, dat in het Nieuwe Testament wordt verkondigd: „Word van het kwade niet overwonnen, maar overwin het kwade door het goede.“

Zelfs heeft hij ten believe van „godsdienstig ge-

zinden" de algemeene formule gewijzigd. „Godsdienstig gezinden, die aan de formule het denkbeeld van Gods zorg en bescherming willen vastknoopen, kunnen dat op de volgende wijze doen: „Iederen dag word ik met Gods hulp, in alle opzichten, hoe langer hoe beter". Mogelijk zal de aandacht van het Onbewuste zich aldus, in sterker mate dan bij de gewone formule, wenden tot zedelijke en geestelijke verbeteringen."

Hij oppert zelfs het denkbeeld, dat de autosuggestie het oude charisme van de gezondmaking is, evenwel niet als privilege van enkelen, maar als bezit van allen. „Gesteld, dat wij ontdekken, dat de macht, die Christus aan Zijn discipelen verleende om mirakuleuze genezingen te doen, niet een gave was, geschonken aan eenige uitverkoren individuen, doch het erfdeel van alle menschen; dat het koninkrijk der hemelen binnen in ons, waarvan Hij sprak, op een eenvoudige wijze kon worden aangewend voor de loutering en opheffing van ons dagelijksch leven, om een sterker gezondheid en een lieftdrijker gemoedstoestand te verkrijgen. Is de verklaring in Coué's formule niet een soort gebed? Doet ze niet een beroep op iets, dat boven het leven van het zelf uitgaat, op de oneindige kracht, die achter ons ligt?"

Autosuggestie vervangt den godsdienst niet; ze is eerder een nieuw wapen, toegevoegd aan de godsdienstige wapenrusting. Waar zij als louter wetenschappelijke techniek zulke resultaten kan opleveren, wat zou ze dan niet kunnen doen als de uitdrukking van die hoogere verlangens naar volmaaktheid welke de godsdienst belichaamt?"

Hiermee zijn, dunkt ons, onze lezers voldoende georiënteerd om de ethische beoordeling ook zelf te kunnen beoordeelen.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Op den wagen doen klimmen.

... Toen kwam Benhadad tot hem uit, en hij deed hem op den wagen klimmen. ...
1 Kon. 20:33b.

Het was zoo mooi voor Achab. Lees 1 Kon. 20 maar eens na.

De vijand was verslagen. Tot tweemaal toe. En nu vroeg hij om vrede. Wat een „edel" mensch was Achab! Kon hij wel anders doen, dan zooals hij deed?

„Kom op den wagen". „Ik ben nu overwinnaar — ik zal nu hooren, wat gij mij belooft". „Ik wacht."

En de koning noodigt den koning, zijn vijand, den vijand van Gods volk, op den wagen. „Edel" heet dat onder de menschen. En Achab vond het zeker ook niet ongepast — want Benhadad was in ieder geval toch een „groot heer".

Maar hij overtrad met zijn keurige manieren; hij stelde zich schuldig met zijn eerbetoon aan den vijand van Gods volk; hij verstond niet, dat God een doorgaanden — altijd doorgaanden strijd tegen den vijand gebod. —

Wij laten zoo vaak den vijand op den wagen klimmen.

Och, niet in den eigenlijken zin. Dan passen we wel op, met wie we uit rijden gaan.

Maar in geestelijken zin.

Het staat vaak wat deftig, wanneer we ons zeker wanen van het terrein, een vriendschap te sluiten met een stukje wereld.

Zoodra wij groot worden — en een zegetocht willen maken met den vijand, dan komt het gevaar. Wij zijn dan de menschen, die zien, wat er voor onszelf „in" zit, in 't geval. En we sluiten, eer we 't weten, een verbond met den vijand.

En een verbond met den vijand is ontrouw aan Gods zaak.

Jezus heeft den vijand bestreden, tot Zijn eigen dood, tot in het graf. Hij heeft hem overwonnen. En we vieten telkens ons Paascheest; en ons Pinksterfeest, dat ons aan dien Christus deel geeft.

Maar, dan zijn we ook deelgenooten aan Zijn strijd.

Zeker, in beginsel zijn we overwinnaars, als we van Hem zijn.

Maar om den vijand des te meer te bestrijden.

En al staat het nog zoo deftig, al is het nog zoo „edel", al is het ook buitengemeen cervol voor de wereld, den vijand op onzen wagen te hebben — we willen hem er niet dulden — om Jezus' wil niet.

We willen hem niet zien samen met onze kinderen.

We wachten ons voor gemeenschap met hem — ook om ons gezin.

En ook om de rust van onze ziel. Want het is nooit rustig in een leven, dat „half" is.

Onze tijd plaatst langs den weg duizenden vij-

anden; door Jezus verslagen; ze willen soms wel bedelen om onze gunst; 't is deftig hen in den wagen te nooden; 't is naar „den smaak" van den tijd.... Ge hebt de voorbeelden voor het grijpen.

Maar om Gods wille mogen we hen niet „op den wagen doen klimmen".

J. W.

KERKELIJK LEVEN.

De uitbreiding van de Vrije Universiteit.

In den regel maken wij van de jaarvergaderingen der Vrije Universiteit geen gewag.

Eat wij thans van dien regel afwijken moet alzoo een zeer bijzondere oorzaak hebben.

In geen jaren is die jaarvergadering en inzonderheid de buitengewone vergaderingen, welke eraan voorafgaan, zoo belangrijk geweest als zij nu beloven te zijn.

Ter sprake komt: de uitbreiding der Vrije Universiteit.

Dat onderwerp heeft al meer op het agendum gestaan.

Maar nog nooit op deze manier.

De Vrije Universiteit moet tot uitbreiding worden gebracht.

Dit is niet slechts een zedelijk moeten.

Doch een wettelijk moeten.

De Overheid staat er achter met haar zweep.

Als er in 1930 geen vierde faculteit aan de Vrije Universiteit verbonden is, worden van regeeringswege haar graden niet langer erkend. Dan verliest zij den effectus civilis. Dan wordt b.v. geen harer juridisch gepromoveerden meer tot de balie toegelaten. Dan moeten er weer dubbele examens worden gedaan, zoowel voor de eigen professoren als voor hoogleraren van Openbare Universiteiten. En welke ontzaggelijke bezwaren dit oplevert, kan hij het best beoordeelen, die van den vroegeren tijd, toen dit geschiedde, nog heugenis heeft.

Het zou onverantwoordelijk zijn het tot dien toestand te laten terugkeeren.

Daarom staan er maar twee wegen open.

Er moet aan de bestaande faculteiten of een wiskundige of een medische faculteit worden toegevoegd.

Voor beide hebben de Directeuren in overleg met de andere colleges een plan opgemaakt.

Men zou drie medische hoogleraren kunnen benoemen.

Dan had men aan den eisch der wet voldaan.

Zelfs kon men dan betrekkelijk op een koopje klaarkomen.

Maar wat haat zou onze Vrije Universiteit daarvan hebben?

Deze hoogleraren zouden geen examens kunnen afnemen.

Zelfs geen kandidaats-examens.

De medische studenten zouden heel hun opleiding dus toch aan een Openbare Universiteit moeten ontvangen.

Van extra college-loopen aan de Vrije Universiteit zou weinig komen.

De ervaring leerde dat reeds.

Prof. Bouman had indertijd veel studenten op zijn colleges, omdat hij tegelijk artsexamens had af te nemen.

Maar Prof. Buytendijk zat zonder eigen studenten.

Nu kan men wel zeggen: aan de Vrije Universiteit is er wel plaats voor een hoogleeraar ook al zijn er geen studenten.

Dat is volkomen waar.

Doch men zal toestemmen: begerlijk is dit niet.

En voor een hoogleeraar is het ook niet aanmeend.

Wel droeg de heer Colijn in 1922 op de vergadering te Leeuwarden een plan voor, dat hierop neerkwam: voor de principiele vakken een kathedraal aan de Vrije Universiteit, voor de meer neutrale vakken een soort van inkorporeering bij andere Universiteiten.

Doch ons volk gevoelde daarvoor niet.

Zóó werd de grondidee van de stichters onzer Universiteit losgelaten.

En daarvan wilde het niet hooren.

Op het oogenblik schijnt echter Dr Schermers het yver over dien boeg te willen werpen.

Wij lazzen uittreksels uit een brochure, die van zijn hand verschenen moet zijn, maar die ons niet werd toegezonden.

Baarin zou hij dan een lans breken voor de oprichting van een medische faculteit als de vierde door vestiging van bijzondere leerstoelen bij een Openbare Universiteit.

Maar deze oplossing kan niet worden aanvaard.

Dat zal ook te Arnhem wel blijken.

De oorspronkelijke idee van de Vrije Universiteit zit er bij ons volk te diep in.

Wij achten dit hoogst gelukkig.

Men zal dus een anderen weg moeten inslaan.

Toen Prof. Buytendijk naar Groningen ging, rijpte er een ander plan, dat zich in de richting van een natuur- en wiskundige faculteit bewoog.

Eerst door enkelen geopperd, werd het door steeds meerderen aanvaard.

Totdat het nu als voorkeur-plan aan de ledenvergadering zal worden voorgelegd.

Het vraagt van ons Gereformeerde volk opnieuw offers.

Toch gaat het naar onze overtuiging zijn draagkracht niet te boven.

Het omvat voor den eersten tijd althans geen volledige wis- en natuurkundige faculteit.

Maar wel zulk eene, waaraan in een bepaalde richting volledige examens kunnen worden afgelegd.

En dat biedt een zeer groot voordeel.

Wat zeker niet minder meesprekt is dit: deze faculteit wordt de onderbouw voor een medische faculteit, welke er in 1955 moet zijn.

Het is in elk opzicht het meest praktisch om met de wis- en natuurkundige faculteit te beginnen.

Zijn wij wel ingelicht, dan denkt men aan de Roomsche Universiteit te Nijmegen er precies eender over.

Ook daar zal men de natuurfilosofische aan de medische faculteit laten voorafgaan.

Ziethier nu, hoe dit voorkeurplan in het Jaarboek 1927 is uitgewerkt.

Daarin vindt men alle gewenschte inlichtingen:

Op den voorgrond stellende het groote belang, dat er gelegen is in de vorming van onderwijskrachten voor ons gymnasium- en middelbaar onderwijs, is in beschouwing genomen de oprichting der wis- en natuurkundige faculteit, voorloopig omvattende de vakken wiskunde, natuurkunde, en chemie in den eenvoudigst mogelijken vorm, nml. één hoogleeraar voor elk der vakken, met bijstand van een wetenschappelijk conservator voor den professor in de chemie en in de natuurkunde.

Uitgegaan is daarbij van de gedachte, dat voor een hoogleeraar in de wiskunde geen materiële voorziening van groote beteekenis noodig is; dat de hoogleeraar in de natuurkunde zijn laboratorium zou kunnen hebben in het tegenwoordig niet gebruikte fysiologisch laboratorium en dat voor den hoogleeraar in de chemie een laboratorium zal moeten worden geboord, dat in elk zijner beide onderdeelen, organisch en anorganisch, werkgelegenheid zal moeten verschaffen voor twintig studenten, terwijl het tevens een collegezaal en bibliotheekruimte zal moeten bevatten. Aannemende, dat de bouwkosten van dit chemisch laboratorium bestreden kunnen worden uit de opbrengst eener extra kapitaalinzameling, zouden de kosten van dit plan op het volgende neerkomen:

Hoogleeraar wiskunde	f 10.000
Hoogleeraar chemie, met inbegrip exploitatie laboratorium	-30.000
Hoogleeraar natuurkunde, met inbegrip exploitatie laboratorium	-35.000
Tezamen	f 75.000

Rekent men op een bijdrage van f 30.000 van de Van Coeverden-Adrianstichting, zooals tot heden het geval was, dan zou aan nieuwe middelen moeten worden opgebracht f 45.000 per jaar, doch aangezien de becijferingen slechts zeer globaal zijn en op dit oogenblik ook niet met nauwkeurigheid kunnen worden bepaald, acht de Commissie het veilig, dit bedrag met f 15.000 te verhoogen en dus te stellen op f 60.000 per jaar. In deze cijfers zijn de kosten van onderhoud en afschrijving van het chemisch laboratorium niet opgenomen, aangezien de post van f 15.000 voor onvoorzien nog al ruim genomen is, terwijl men, uitgaande van de gedachte, dat de bouw-som door een kapitaalinzameling bijeen zal worden gebracht, evenmin rente van de bouwsom in rekening heeft gebracht.

Het zal wellicht de aandacht trekken, dat de in alinea 1 van dit plan genoemde groep van vakken niet bevat een der vijf, hierna genoemd als de vakken, waarbij de beginselen meer in het bijzonder betrokken zijn, ook niet biologie, dat onder wis- en natuurkundige faculteit ressorteert.

Gaarne zou de Commissie dit laatste vak reeds nu in haar schema voor 1930 hebben opgenomen, maar zij durft het, op grond van de daaraan verbonden kosten, niet voorstellen. Wel is de Commissie van oordeel, dat in dit plan het vak biologie in de eerste plaats in aanmerking komt om aan de vakken wiskunde, scheikunde en natuurkunde te worden toegevoegd, en zulks niet alleen met het oog op de completeering van de wis- en natuurkundige faculteit zelf, maar ook in verband met de omstandigheid, dat men, wanneer ook de biologie aan de Vrije Universiteit onderwezen zal worden, tevens voorzien heeft in drie van de zes vakken, die voor het kandidaats-examen in de medicijnen vereischt worden, zoodat daarmee dan reeds dadelijk de grondslag gelegd zal zijn voor de oprichting der medische faculteit, die uiterlijk in het jaar 1955 tot stand zal moeten komen. De vakken toch, die voor het kandidaats-examen in de medicijnen vereischt zijn, zijn de navolgende:

1. Natuurkunde.
2. Scheikunde.
3. Biologie (Plant- en Dierkunde).
4. Anatomie.
5. Fysiologie.
6. Algemeene ziektekunde.

Wa
daar
kundi
besch
konde
aan l
en die
voor
tisch
dat co
teit, v
de va
ziekte
voege
de m
U
plan
de wi
meer
chemi
op de
Vrije
facult
zal m
om re
mede
met de
bezett
gaan.
Lz.l.
zaak
zien n
de ord
Een
Te As
zal er i
laten of
Men k
Maar
Als m
de gesch
kerk er
Men z
Telken
lijkt we
over een
Thans
Of ne
het is u
De W
Velen
1923.
van E
Theesi
meent
in strij
zijn an
overee
ter on
die aar
uitgew
Trouw
zich o
besliss
lijk, of
Dat
wat hi
lijker
brutaal
Theesi
dom",
gegeve
Irrite
inhoud
Wij
De V
Jr. An
hoe co
ponent
zij „be
en in v
gehebe
Kerk b
kondige
karakte
op het
Dat
zijn na
Christu
gewekt
vers 21
en te
Men
bedacht
Christu
lijden e
van het
En z
huijvert
dat van
telijke l
Wij v
brochur
zelf oo
„Er i
evangel
dom",
stuk,
(blz. 5)